

سرعت و دقت در محاکمات جزایی

قسمت سوم گزارش سفر به ژاپن

نکته ۴۵- جدول شماره یک مقایسه جمعیت حقوقی با چند کشور خارجی

از سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۸۹ تعداد پذیرش در آزمون قضائی، به ۵۰۰ نفر محدود شده بود، و در سال ۱۹۹۰ به ۱۰۰۰ نفر افزایش پیدا کرد. ولی تعداد قبول شدگان فقط در حد ۲/۵ درصد بوده است.

به این خاطر، تحصیل در مدارس تقویتی صرفاً برای قبولی در آزمون افزایش پیدا کرده، و فرصت برای کسب آموزش و تخصص در سطوح وسیع بسیار کم شده، و همراه با بالا رفتن سنین قبول شدگان، پایین آمدن کیفیت کسانی که وارد جامعه حقوقی می شوند تذکر داده می شود. (جدول شماره یک)

نکته ۴۶- محاکمات مدنی

همانطور که در جدول ۲ و ۳ ملاحظه می شود، تعداد موارد جدید مربوط به محاکمات مدنی و اداری که از سال ۱۹۵۵ تا ۲۰۰۳ به دادگاه مراجعه شده است، در زمانی نزدیک به ۵۰ سال ۴/۲ برابر، در دادگاه بدوی ۳/۸ برابر و در دادگاه بخش ۵/۱ برابر افزایش یافته است.

نکته ۴۷- مدت زمان متوسط رسیدگی به دادخواستهای مدنی مدت زمان متوسط رسیدگی به دادخواستهای مدنی در دادگاه بخش در سال ۲۰۰۳، ۱۲/۶ ماه (حکم رودرو طرفین)، ۸/۲ ماه (در کل)، دادگاه بدوی ۲/۰ ماه، شکایات کم مبلغ ۱/۶ ماه، در دادرسی های جزائی ۳/۲ ماه بوده است.

تعداد مواردی که مدت زمان رسیدگی به شکایات معمولی در دادگاه مرحله نخست از ۲ سال فراتر رفته باشد، در سال ۲۰۰۳، مدنی ۸۸۷۳ مورد و جزائیی ۱۸۵ نفر بوده است. (مرجع گزارش آمار قضائیی ۱، مدنی-اداری)

بدین شکل، رسیدگی هر چه سریعتر و صحیح تر به پرونده های افزون شده مسئله ای بوده که گریبانگیر شده است.

نکته ۴۸- محاکمات جزایی

در محاکمات جزایی به ندرت مواردی که

قضایات طولانی بشود پیش آمده، و همانند امور مدنی، رسیدگی سریع و صحیح مورد درخواست بوده است. باز، از گذشته سیستم وکالت با هزینه دولتی، تسخیر وکیل مدافع برای متهم را قبول کرده بود، ولی برای مظنون ضمانت نشده است. روال بازجویی متهم یا مظنون هم الزاماً شفاف نبوده و بهبودی در این مسئله خواسته شده بود.

نکته ۴۹- ارتباط مردم با قوه قضائیه

۱- کمی شرکت مردم در رسیدگی قضائیی به دادخواست ها

در ژاپن، قبل از جنگ (دوم جهانی) روش هیئت منصفه (روشی که در آن افرادی که بدون ترتیب خاصی از میان مردم انتخاب می شوند، در مورد وقوع جرم تصمیم گرفته، و قاضی مراتب قانونی را قضاوت می کند) وجود داشته است، اما بعد از جنگ، روش هیئت بررسی دادسرا (نظامی که در آن افرادی که بدون ترتیب خاص از بین مردم انتخاب می شوند به شکایات جزائی رسیدگی می کنند) تنها روش و نظامی بوده

که از طریق مردم در رسیدگی ها سهیم بوده اند.

۲- شرکت مردم در مراتب عمومی قوه قضائیه

به هنگام میانجی گیری دعاوی خانوادگی و غیره، روالی که از طریق آن مردم در میانجی گیری شرکت می کنند وجود داشته، و مورد عمل بوده است، ولی بهبودی در روش انتخاب آن، مورد درخواست بوده است. باز، در دادگاه خانواده، برای انعکاس صدای مردم، هیئتی که مردم اعضای آن را تشکیل می دهند پایه گذاری شده است (هیئت اعضاء دادگاه خانواده)، اما فعالیت چشم گیری نداشته، و توانگر شدن هر چه بیشتر آن نیز مورد درخواست بوده است.

نکته ۵۰- وضعیت تحولات در حال حاضر

هیئت وزراء، بر اساس گزارش ارائه شده از طرف هیئت بررسی تحولات سیستم قضائیی (که نمایندگان مردم بخش بزرگتر آن تشکیل می داده) در سال ۲۰۰۱، دفتر مرکزی پیشبرد تحولات قوه قضائیه را تأسیس کرده، و با دخیل کردن نظریات گروه های تحقیق و بررسی (با عضویت نمایندگان

مردم) که در ۱۱ زمینه تقسیم بندی و تشکیل شده اند تحولات قوه قضاییه را به پیش برده اند تا کنون ۲۴ ماده قانونی در این رابطه وضع شده است (آخر سال ۲۰۰۴)

نکته ۵۱-۳ پایه تحول

۱- تحول در جامعه حقوقی پشتیبان قوه قضاییه (تقویت زمینه انسانی)

گردهم آوری حقوقدانانی که در کنار اصل مسلم برخوردار از حد عالی تخصصی علم حقوق، دارای دانش و معلومات گسترده و انسانیت همراه با روحیه ها و وجدان شغلی بوده و در همه قشرهای جامعه با بتوانند فعال باشند.

۲- بر پای قوه قضاییه ای که بتواند جوابگوی انتظارات مردم باشد (تقویت زمینه تشکیلاتی)

برای قابل استفاده تر کردن، قابل فهم تر بودن و مورد اتکاء قرار گرفتن قوه قضاییه، همراه با در دسترس قرار دادن هر چه بیشتر قوه قضاییه برای مردم، بایستی سازمان و تشکیلاتی را بنا کرد که در آن فضاوت های هر چه عادلانه تر، صحیح تر و سریعتر را انجام داده و حل مسائل پیچیده را امکان پذیر سازد.

۳- استحکام زمینه مردمی (شرکت مردم در قوه قضاییه)

از طریق روش های ممکن با شرکت دادن هر چه بیشتر مردم در یک سلسله از رسیدگی های قانونی، آشنایی و درک مردم نسبت به قوه قضاییه را بالا برده و پشتیبانی مردم را به دست آورد.

نکته ۵۲- امکان دسترسی به قوه قضاییه

در طرح است که مراکز کمکهای قضایی را در سراسر کشور بر پا کرده، خدماتی از قبیل معرفی مشاور حقوقی، کمکهای حقوقی، وکالت و غیره ارائه داده شود (تا سال ۲۰۰۶).

برای کمکهای حقوقی مدنی هم، مقرراتی وضع شده، و مبلغ کمک افزایش داده شد.

نکته ۵۳- دادسرا در چهارچوب سازمانی دولت

۱- دادسرا در بین قوه قضاییه و دولت

دادسرا در ژاپن، در چهارچوب سازمانی وزارت دادگستری قرار داشته، و اعمال اختیارات دادسرا به عنوان اختیارات دولتی شناخته شده است.

اما، رابطه وزارت دادگستری و دادسرا، به معنی فرمانروایی وزارتخانه بر دادگستری به عنوان ارباب و خادم نمی باشد. دادسرا در کنار دادگاه و کانون وکلاء یکی از سازمانهای اصلی پشتیبانی نظام قضائی ژاپن بوده، و این باور وجود دارد که تا حد ممکن باید تا تأثیرگذاری سیاست و حکومت میرا باشد. به همین علت مراتبی برای روابط وزارت دادگستری و دادسرا مورد عمل قرار گرفته است.

۲- سازمان دادسرا

۱- هرم سازمانی دادسرا از بالا به پائین از دادسرای کل، دادسرای استیناف، دادسرای بخش و دادسرای ناحیه تشکیل شده است. این فرم سازمانی همشکل را سازمان دادگاه فرم گرفته است. دادسرای کل، در توکیو قرار دارد.

دادسرای استیناف در ۸ منطقه کشور، دادسرای بخش در ۵۰ محل و دادسرای ناحیه در ۴۳۸ محل دایر شده اند.

۳- انواع دادستان، شرایط صلاحیت و مراحل انتصاب

■ اکثریت کارمندان دادسرا، دادستان و کارمندان دبیرخانه دادسرا می باشند. کارمندان دبیرخانه امور دفتری دادستان را انجام می دهند و در حدود ۹۰۰۰ نفر می باشند.

■ پست دادستانی، از ۵ نوع دادستان کل، معاون

دادستان کل، دادستان ارشد، دادستان و دادیار تشکیل می شود.

■ دادستان کل، ریاست دادرسی کل را به عهده داشته و از طرف هیئت وزرا منصوب می شود. معاون دادستان کل، دستیاری دادستان کل در دادسرای کل کشور را به عهده دارد. این پست فقط برای یک نفر بوده که بوسیله هیئت وزرا انتخاب می شود. دادستان ارشد، ریاست دادسرای استیناف را به عهده داشته، و در سطح کشور ۸ نفر بوسیله هیئت وزرا انتخاب می شوند.

■ دادستان را وزیر دادگستری منصوب می کند. برای دادستان شدن لازم است دوره آموزش قضایی به اتمام برسد. اما، دادیار با قبولی در آزمون ویژه ای که وزارت دادگستری برگزار می کند، به عنوان دادستان منصوب می شود.

مواردی که دادیار به مقام دادستانی برسد به ندرت پیش می آید و اکثریت به اتفاق دادستانهای کشور کسانی هستند که پس از آنکه دوره آموزش قضایی را با موفقیت به پایان رسانند به این مقام منصوب می شوند. تعداد دادستانها در حدود ۱۶۰۰ نفر می باشد.

■ دادیار را وزیر دادگستری تعیین می کند. برای رسیدن به مقام دادیار، لازم است که در ردیفهای بالاتر از ردیف تعیین شده در دستگاههای دولتی بیشتر از ۳ سال کارکرده و در آزمون ورودی وزارت دادگستری قبول شود. دادیار فقط در دادسرای ناحیه منصوب می شود. تعداد دادیاران در حدود ۹۰۰ نفر می باشد.

■ سن بازنشستگی برای دادستان ۶۳ سال است. در مورد دادستان کل استثناً سن بازنشستگی ۶۵ سال تعیین شده است.

جدول شماره ۱- مقایسه جمعیت حقوقی با چند کشور خارجی

نام کشور	جمعیت	جمعیت حقوقی	قاضی	دادستان	وکیل	تعداد وکلا
	نسبت به صد هزار نفر	نسبت به صد هزار نفر	نسبت به صد هزار نفر	نسبت به صد هزار نفر	نسبت به صد هزار نفر	نسبت به صد هزار نفر
فرانسه	۵۹/۸۶۲/۰۰۰	۲۷/۳۲۷	۵/۲۵۷	۱/۸۵۷	۲/۲۲۳	۷/۶۵
		(۶۹/۰۹)	(۸۷/۸)	(۳/۱۰)	(۶۷/۲۱)	
آلمان	۸۲/۵۱۷/۹۵۸	۱۵۲/۸۵۰	۲۰/۹۰۱	۵/۱۵۰	۱۲۶/۷۹۹	۶/۰۷
		(۱۸۵/۲۳)	(۲۵/۳۳)	(۶/۲۴)	(۱۵۳/۶۶)	
انگلستان ۱*	۵۲/۴۷۸/۰۰۰	۱۰۲/۳۸۱	۳/۸۰۳	۲/۶۸۲	۹۵/۸۹۶	۲۵/۲۲
		(۱۹۵/۰۹)	(۷/۲۵)	(۵/۱۱)	(۱۸۲/۷۴)	

۱- انگلستان شامل انگلستان و ولز است.

۲- غیر از تعداد قاضی دادگاه بدوی

۳- غیر از تعداد دادیار

مرجع کتاب «اطلاعات دادگاه ۲۰۰۴» انتشار دفتر کل دیوان عالی کشور

وزارتخانه یا قسمتها و غیره) از بین دادستانها نیز انتخاب می شوند. حال از آنجا که در ژاپن این روش وجود دارد کسانی که دوره آموزشی قضائی را به اتمام می رسانند قاضی، دادستان و یا وکیل می شوند (سیستم مشترک صلاحیت مشاغل حقوقی)، این ارتباط نیروی انسانی، هر چند کم وجود دارد. در صورتی که قاضی از دادگاه جدا شده و به دادسرا یا وزارت دادگستری منتقل شود، به سمت دادستانی منصوب می شود. در بین دادستانها که افراد ارشد وزارت دادگستری هستند، کسانی که قبلاً قاضی بوده اند هم وجود دارند. به عنوان مثال، رئیس اداره مدنی وزارت دادگستری یا رئیس اداره دفاع از حقوق بشر از میان قضات انتخاب شده اند.

نکته ۵۵ - مراحل آیین دادرسی کیفری

ژاپن - کلیات

۱ - حفظ حقوق مظنون و متهم

در آیین دادرسی ژاپن، برای مظنون به جرم یا متهمی که علیه وی اقامه دعوا شده است، برای اینکه تحت فشار و اجبار برای شهادت علیه منافع خویش قرار نگیرد، حق

اختیار وکیل مدافع، حق برگزاری محاکمه عادلانه و سریع و غیره ضمانت شده است. شکنجه یا مجازات بیرحمانه ممنوع می باشد.

۲ - معنی کلمه (تحقیقات)

۲ - اگر کلیات آیین دادرسی ژاپن را به طور خلاصه ذکر کنیم به این شرح خواهد بود که جرم اتفاق افتاده را مورد تحقیق قرار داده، اقامه یا عدم اقامه دعوا علیه مظنون را تعیین کرده، متهمی را که علیه اش اقامه دعوا شده است را محاکمه کرده، و مجازات متهمی را که مجرم شناخته شده اجرا کنیم. و این مراحل است که در هر کشوری اجرا می شود. اما، موردی که لازم است مورد توجه قرار گیرد این است که در ژاپن تحقیقات در حد بسیار وسیعی گسترده است. در برخی کشورها مدت زمان تحقیقات محدود است. در این کشورها دستگاههای تحقیقاتی پس از اعلام شروع تحقیقات بایستی که در مدت تعیین شده تحقیقات را به اتمام برسانند. اما در ژاپن، اصطلاح (تحقیقات)، به معنی بسیار گسترده (جمع آوری مدارک مربوط به جرم) مورد استفاده قرار می گیرد. در هنگامی که ارتکاب جرم هنوز تأیید نشده است نیز به عمل جمع آوری مدارک (تحقیقات) گفته می شود، اقدام به جمع آوری هرچه بیشتر مدارک مربوط به جرم پس از شروع محاکمه کیفری متهم هم (تحقیقات) نامیده می شود. به این شکل، از آنجا که (تحقیقات) به مفهوم بسیار گسترده ای مورد استفاده قرار

شرکت می کند کم هستند. بیش از ۹۰ درصد کار دادسرای ژاپن دعای جزائی می باشند. دعای جزائی، اصولاً بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری اجرا می شوند. در مورد مراحل رسیدگی جزائی در مراحل بعدی توضیح داده می شود.

۳ - حدود اختیار وزیر دادگستری نسبت به دادستان همانطور که ذکر شد، دادسرا در چهارچوب سازمانی وزارت دادگستری قرار دارد و وزیر دادگستری که ریاست این وزارتخانه را به عهده دارد، اختیار نظارت و سرپرستی دادسرا را هم عهده دار است. اما، این حق به وزیر دادگستری داده نشده است که در تحقیق و تجسس یا تصمیم گیری در مورد هر پرونده تحت نظر دادستان، بطور مستقیم دخالت یا اعمال نظر بکند. برای پرونده های مختلف، وزیر دادگستری

فقط مجاز است که

دادستان کل را هدایت کند. اگر دادستان کل، طبق نظر وزیر دادگستری به زیر دستانش دستور بدهد، در پایان سلسله مراتب نتیجتاً دادستان مسئول پرونده از رئیس خود این دستور را گرفته و پرونده

می تواند طبق نظر وزیر دادگستری پیش برود. اما، علاوه بر اینکه دادستان کل ممکن است که نظر وزیر دادگستری را به اجرا نگذارد، همانطور که قبلاً ذکر شد، از آنجا که دادستان نهایتاً این اختیار را دارد که با قضاوت شخصی خود در مورد پرونده تصمیم گیری کند، تأثیر وزیر دادگستری در پیشبرد و تصمیم گیری پرونده غیرمستقیم می باشد. در واقعیت امر، فقط یک مورد وجود دارد که وزیر دادگستری در مورد پرونده خاصی به دادستان کل دستور داده است. در سال ۱۹۵۹ چند تن از وکلای مجلس که به حزب حکمران آن دوره وابسته بودند از یک شرکت خصوصی رشوه دریافت کرده و با بر ملا شدن این موضوع تحت بازداشت قرار گرفتند. اما هنگامی که کار تجسس به رئیس آن حزب رسید، وزیر دادگستری به دادستان کل دستور اتمام تحقیقات را می دهد. این پرونده طبق نظر وزیر دادگستری پیش رفت، ولی این موضوع باعث نارضایتی و واکنش شدید مردم شده و وزیر دادگستری مجبور به استعفا از مقام خود شد. پس از این واقعه دیگر پیش نیامده که وزیر دادگستری در مورد پرونده ای به دادستان کل دستوری بدهد.

۴ - روابط وزارت دادگستری و دادسرا در ارتباط با امور نیروی انسانی

دادسرا در وزارت دادگستری بوده و وزارت دادگستری و دادسرا از نظر امور کارمندی مرتبط هستند. اعضاء ارشد وزارت دادگستری (رؤسای

۴ - تغییر محل ایفای وظیفه دادستان

محل ایفای وظیفه دادستان در ژاپن، در سراسر کشور تعویض می شود. مدت زمان ایفای وظیفه در هر محل از ۲ سال تا ۴ سال می باشد. اهداف اصلی تغییر محل، عبارتند از ارائه خدمات مساوی و بیطرفانه به همه مردم در سطح کشور و علاوه بر آن جلوگیری از نزدیکی بیش از حد این مسئولان به مردم منطقه تحت خدمت.

نکته ۵۴ - نقش دادسرا

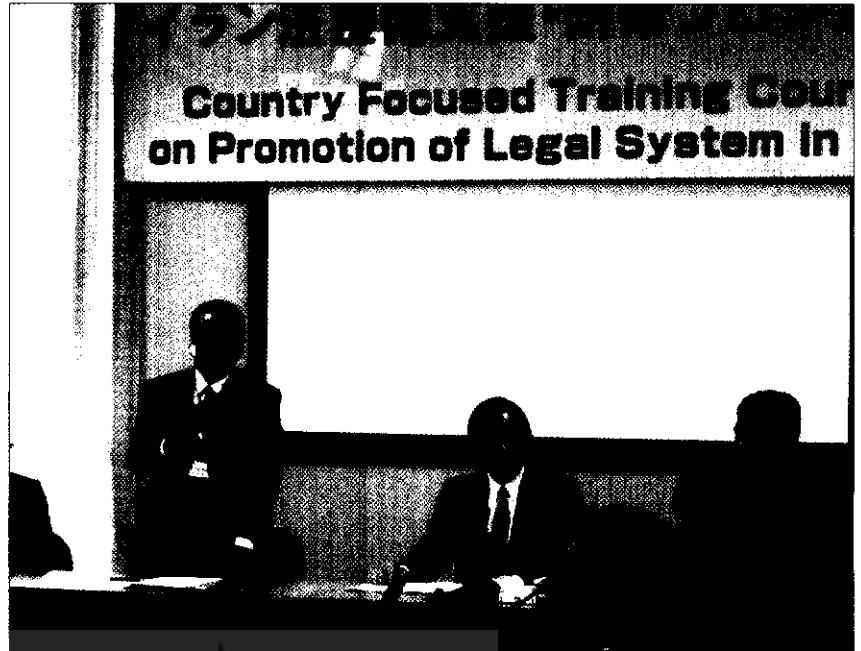
۱ - ارائه اختیارات به دادستانهای دادسرا

یکی از مشخصه های سیستم دادرسی ژاپن این است که هر یک از دادستانهای دادسرا این اختیار را دارند که با قضاوت شخصی اختیارات دادستانی را مورد اجرا بگذارند. از آنجا که دادسرا یک تشکیلات سازمانی است، دادستانی که سمت رئیس را دارد یا دادستان معاون، دادستان بخش یا قسمت و غیره، بطور خلاصه دادستانهای مختلف در درجات مختلف وجود دارند، و دادستانهای ارشدتر به کارکرد دادستانهای پائین تر نظارت داشته و آنها را هدایت می کنند. در واقعیت امر، دادستان دون پایه تر با گرفتن موافقت دادستان ارشدتر که سمت مدیریت وی را دارد به اختیارات و وظایف دادستانی اش می پردازد. این روند کاری شکل مسلم برای یک سازمان می باشد. اما، اگر هر دادستان بدون گرفتن موافقت مدیر ارشد خود اختیارات خود را اعمال کند نیز، از جهت قانونی عمل او صحیح است. این ساختار، بر اساس همان ایده می باشد که قضاوت ژاپن با پیروی از وجدان پاک خود مستقلاً به ایفای وظیفه می پردازند. یعنی، به دادستان این فرصت داده شده که به عنوان یک متخصص قانون با اتکاء به ایمان اختیارات و وظایف خود را به انجام برساند. اگر بر فرض، مدیر ارشد یک دادستان دستور نادرستی به وی بدهد، دادستانی که مسئول پرونده می باشد، این اختیار را دارد که برخلاف دستور شخص ارشد خویش عمل کرده و وظایف خود را انجام دهد. در واقعیت، هنوز این چنین موردی پیش نیامده است، ولی این نظام و روش ضامن اجرای وظایف و اختیارات دادستان در چارچوب قانون و بطور صحیح می باشد.

۲ - حدود اختیارات دادستان

وظایف عمده مسئولان دادسرای ژاپن به شرح ذیل است:

- تحقیق در مورد پرونده ها و جرایم کیفری.
- اقامه یا عدم اقامه دعوا برای جرایم کیفری.
- در صورت اقامه دعوا، مطالبه استناد صحیح قوانین برای پرونده ارائه شده.
- نظارت بر اجرای احکام صادره شده در دادگاه.
- مشارکت در دعای مدنی که قانون تعیین می کند، به عنوان مدافع منافع عموم.
- در واقعیت، دعای مدنی که دادستان در آنها

۴- دستگاههایی که در اقامه دعوا پرونده های جزائی مشارکت دارند

در ژاپن، تنها دستگاهی که می تواند در مورد اقامه یا عدم اقامه دعوی برای جرم یک متهم تصمیم بگیرد دادسرا است. در مواردی که دادستان تصمیم به عدم اقامه دعوی برای متهم گرفت، شخصی که جرم و یا مجرم را تحت پیگرد قانونی قرار داده است و در صورت نارضایتی از تصمیم دادستان، می تواند از کمیته بررسی دادسرا درخواست رسیدگی و قضاوت بکند. کمیته بررسی دادسرا، در محل های دادگاه بخش یا دفتر نمایندگی آن مستقر هستند دایر شده، و از میان افرادی که حق رأی در انتخابات را دارند ۱۱ نفر به طور قرعه کشی انتخاب شده و کمیته را تشکیل می دهند کمیته بررسی دادسرا، پرونده ای را که از طرف دادستان عدم اقامه دعوی آن تصویب شده است را مورد بررسی قرار داده و در صورتی که تصمیم دادستان نامناسب شناخته شود، نظریه کمیته را به طور کتبی به دادسرا ارائه می دهد. در این مواقع، دادستان موظف است که پرونده را دو مرتبه مورد بررسی قرار داده و در مورد اقامه یا عدم اقامه دعوا علیه متهم مجدداً تصمیم گیری کند. اما، نظریه کمیته بررسی دادسرا باعث توییح دادستان نمی شود.

در مورد پرونده های خاص از قبیل سوء استفاده مأموران دولتی از حدود اختیاراتشان و غیره، در صورتی که دادستان برای مظنون اقامه دعوی نکند، کسی که پرونده را تعقیب کرده می تواند از دادگاه بخش درخواست رسیدگی و قضاوت کند و در صورتی که قضاوت دادگاه مبنی بر لزوم به محاکمه باشد، برای آن مظنون محاکمه کیفری برگزار خواهد شد. در نظام حقوقی ژاپن که حق تعیین اقامه دعوا را به دادستان داده، این تنها استثناء است. در مواقعی که بنا بر رأی دادگاه بخش محاکمه کیفری آغاز می شود، تنظیم کیفرخواست و محاکمه متهم در دادگاه به وکیلی واگذار می شود که دادگاه تعیین می کند.

۵- دستگاههایی که در دادگاه پرونده های جزائی مشارکت دارند

قضاوت پرونده های جزائی با قاضی بوده، تنظیم کیفرخواست در دادگاه جزائی با دادستان و دفاع از متهم بوسیله وکیل مدافع انجام می گیرد. غیر از جرائم سبک، دادگاه جزائی بدون حضور وکیل مدافع نمی تواند شروع شود و برای متهمینی که پشتوانه مالی برای اختیار وکیل مدافع نداشته باشند، مقرر است که دادگاه با هزینه دولت برای متهم وکیل تسخیری تعیین کند. حداکثر تا می سال ۲۰۰۹ نظام مشارکت شهروندان در محاکمات جزائی قرار است بکار گرفته شده و شروع شود، ولی در حال حاضر، قضاوت مجرم یا بیگناهی متهم، و در صورت مجرم بودن تعیین حدود مجازات فقط با قاضی می باشد. در محاکمه نخست دادگاه جزائی، دادستان به

را به عهده بگیرد. در صورتی که پلیس از دستورات دادستان پیروی نکند، از آنجا که اداره پلیس و دادسرا سازمانهای جدائی هستند، دادستان قادر نخواهد بود که پلیس را توییح یا برکنار کند. در این صورت، به دادستان این اختیار داده شده است که مأمور، پلیسی را که از فرامین پیروی نکرده به ارگانی که اختیار توییح یا برکناری پلیس را دارد (کمیته امنیت عمومی) معرفی کرده و درخواست توییح یا برکناری وی را بکند. در صورتی که درخواست دادستان براساس دلایل قانع کننده باشد، ارگانی که اختیار توییح یا برکناری را دارد، بایستی که آن مأمور پلیس را توییح یا برکنار کند.

در اکثر موارد، پلیس یا سازمانهای ویژه تحقیقات لازم را انجام داده و پرونده را به دادسرا ارائه می دهند. ولی مواردی هست از ابتدای امر تا آخرین مراحل تحقیقات را دادسرا مستقلاً اجرا می کند. در واقع مواردی که دادسرا به تنهایی به آنها رسیدگی می کند، جرائم فساد یا رشوه خواری توسط سیاستمداران یا مأموران دولت و یا جرائم بزرگ مالی می باشند که به دفعات اتفاق می افتد. دادسرای بخش توکیو، دادسرای بخش اوساکا و دادسرای بخش ناگویا دارای (بخش تحقیقات ویژه) و دیگر ادارات عمده دادسرای بخش دارای (بخش کارآگاهی ویژه) می باشند که مسئولیت پرونده هائی را که دادسرا مستقلاً و به تنهایی تحقیق می کند به عهده دارند.

می گیرد، در ژاپن محدودیتی برای مدت زمان (تحقیقات) در نظر گرفته نشده است.

۳- دستگاههایی که در تحقیقات پرونده های جزائی مشارکت دارند

دستگاههایی که عمدتاً تحقیقات در مورد تخلفات و جرائم را انجام می دهند، پلیس و دادستان می باشند. جرائم خاص، بطور مثال در مورد جرائم مربوط به مواد مخدر مأموران مبارزه با مواد مخدر، جرائم دریائی مأموران انتظامات دریائی، جرائم پستی ناظران امور پستی، جرائم مربوط به کار ناظران مقررات کار هم اختیار تحقیق داشته، در مورد جرائم مربوط به مالیات اداره مالیات کشور، در مورد سهام کمیته نظارت بر معاملات سهام، در مورد معاملات هیئت نظارت

معاملات عادلانه هم از اختیار تحقیقات معینی برخوردار می باشند. اما، در مقابل این اصل که تمامی این دستگاهها ویژه تحقیقاتی فقط قادر به تحقیق در مورد نوع خاصی از جرائم هستند، پلیس و دادستان اختیار تحقیق

در کلیه جرائم را دارا می باشند. پلیس، نزدیکترین دستگاه تحقیق جرم به زندگی روزمره شهروندان است. در واقع، بخش اعزام جرائم توسط پلیس مورد تحقیق قرار می گیرند. منتها، بالاترین حد اختیارات در هدایت فعالیتهای تحقیقاتی به دادستان داده شده است. پلیس پس از شناسائی و تجسس در مورد جرم، موظف است که آن مورد را به دادستان گزارش کند. دادستان نسبت به پلیس این اختیار را دارد که نظارت و سرپرستی تحقیقات

**دادگاه ژاپن
اعم از مدنی یا جزائی
سیستم سه مرحله ای را
اختیار کرده است که در آن اصولاً
تا سه مرتبه فرصت رسیدگی
داده می شود.**

مراتب ویژه‌ای به مورد اجرا گذاشته می‌شوند. دادستان، موظف است که تمام مواردی را که مظنون به ارتکاب جرم آن اشخاص نابالغ هستند را به دادگاه خانواده ارجاع بدهد. دادگاه خانواده، پس از بررسی محتوای پرونده و تحقیق در مورد محیط زندگی مظنون و غیره در مورد اینکه آیا مظنون را بایستی هم سطح با اشخاص بالغ مجازات کرد یا لازم است که قدم‌های ویژه‌ای برای تصحیح و هدایت وی برداشت قضاوت می‌کند. در صورتی که قضاوت دادگاه مجازات هم سطح با اشخاص بالغ باشد، دادگاه خانواده آن پرونده را به دادستان برگردانده، و دادستان موظف است که برای آن اقامه دعوی کند. در صورتی که رأی دادگاه اقدام در جهت تصحیح و تربیت شخص باشد، خود دادگاه خانواده پرونده را تحت نظر کافی قرار داده و تعیین تکلیف می‌کند. روشهایی که دادگاه می‌تواند در نظر بگیرد، از قبیل تعیین شخصی برای هدایت و نظارت بر اصلاح زندگی اجتماعی وی، یا فرستادن به کانون اصلاح و تربیت برای بهسازی و غیره هستند.

سه مرحله‌ای را اختیار کرده است که در آن اصولاً تا سه مرتبه فرصت رسیدگی داده می‌شود. در پرونده‌های جزائی محاکمه نخست بوسیله دادگاه بخش یا دادگاه بدوی اجرا می‌شود. بسیار نادر است، ولی در مورد جرائمی، دادگاه خانواده به عنوان دادگاه نخست محسوب می‌شود. قضاوت در استیناف دادگاه بخش به دادگاه استیناف محول شده، و قضاوت در استیناف دادگاه استیناف با دیوان عالی کشور می‌باشد.

۶- دستگاههایی که در مجازات مشارکت دارند مجازات در ژاپن عمدتاً جرمه، حبس، حبس با کار اجباری و اعدام می‌باشد. نظارت بر اجرای تمام مجازات‌ها با دادستان است. جرمه‌ها را دادسرا اخذ می‌کند. حبس و حبس با کار اجباری را زندان اجرا کرده، اعدام در بازداشتگاه به مرحله عمومی اجرا گذاشته می‌شود. زندان و بازداشتگاه عمومی به وسیله وزارت دادگستری اداره می‌شوند.

۷- جوانان نابالغ که مرتکب جرم می‌شوند هنگامی که مجرم جرمی شخص نابالغی (کمتر از ۲۰ سال) باشد، برای هدایت آن شخص نابالغ

هنگام اقامه دعوا به دادگاه فقط کیفرخواست را ارائه می‌دهد در کیفرخواست جز موارد شناسائی متهم (نام و شهرت، آدرس، سن، شغل و...) و معرفی جرم به طور اجمال، چیزی ذکر نشده است. در اکثر موارد کیفرخواست فقط در یک برگ کاغذ خلاصه شده است این روش به این خاطر است که تا زمان شروع محاکمه نظرگاه خاصی برای قاضی ایجاد نکند. تا زمان آغاز جلسه نخست دادگاه، دادستان مدارکی را که قصد دارد برای رسیدگی به دادگاه ارائه کند را به وکیل مدافع ارائه داده، و وکیل مدافع مدارک مزبور را دقیقاً بررسی کند. در دادگاه، دادستان مدارک را به قاضی ارائه کرده و تلاش می‌کند که رأی متهم را از دادگاه بگیرد، از طرفی، وکیل مدافع با رد صلاحیت مدارک، یا به زیر سؤال بردن مدرک جرم بودن آنها، و یا با ارائه مدارکی که خود آماده کرده است تلاش می‌کند که رأیی به نفع متهم از دادگاه بگیرد. این روشی از آمریکا به ژاپن وارد شده، و به نام «سیستم رودروئی طرفین» (Adversary system) خوانده می‌شود. دادگاه ژاپن، اعم از مدنی یا جزائی، سیستم

جدول ۲- تعداد کل موارد جدید در تمام دادگاهها (از سال ۱۹۵۵ الی ۲۰۰۲)

سال	نوجوانان (نفر)	خانواده (مورد)	جزائی (نفر)	مدنی، ادارات (مورد)	جمع
۱۹۶۰	۷۹۲/۲۵۵	۰۵۷/۳۳۶	۰۲۷/۳۵۳/۳	۱۳۲/۹۷۰	۵/۴۵۱/۴۷۳
۱۹۶۵	۸۷۸/۰۸۶/۱	۸۵۶/۳۰۲	۵۴۱/۲۰۸/۵	۵۴۷/۲۵۵/۱	۷/۸۵۳/۸۲۲
۱۹۷۰	۸۸۰/۷۹۰	۲۸۰/۰۲۱	۷۲۴/۳۰۹/۲	۳۲۱/۲۳۱/۱	۴/۶۱۱/۹۴۶
۱۹۷۵	۹۱۴/۴۴۰	۸۰۶/۲۹۹	۴۰۳/۸۳۰/۲	۶۶۵/۰۷۶/۱	۴/۶۴۷/۷۸۸
۱۹۸۰	۷۸۴/۵۸۷	۷۷۴/۳۴۹	۵۵۱/۶۹۶/۲	۸۴۸/۴۶۹/۱	۵/۱۰۳/۹۵۷
۱۹۸۵	۵۱۲/۶۸۶	۲۳۰/۴۰۳	۲۳۹/۰۴۲/۳	۵۸۵/۵۴۸/۲	۶/۶۸۰/۵۶۶
۱۹۹۰	۴۴۲/۴۸۳	۹۹۸/۳۴۲	۷۳۴/۶۹۳/۱	۱۹۳/۷۱۵/۱	۴/۲۳۵/۳۶۷
۱۹۹۵	۵۵۶/۲۹۵	۰۳۱/۴۱۲	۳۶۴/۵۵۵/۱	۳۶۰/۴۱۱/۲	۴/۶۷۴/۳۱۱
۲۰۰۰	۴۷۰/۲۸۶	۹۳۵/۵۶۰	۰۲۰/۶۳۸/۱	۷۰۹/۰۵۱/۳	۵/۵۳۷/۱۵۴
۲۰۰۳	۲۶۷/۲۷۴	۷۱۶/۶۸۳	۷۱۸/۶۳۶/۱	۵۰۰/۵۲۰/۳	۶/۱۱۵/۲۰۱

(مرجع صفحه ۴۶ «کتاب اطلاعات دادگاه ۲۰۰۴» انتشار دفترکل دیوان عالی کشور)

جدول ۲- تعداد موارد جدید مدنی و اداری در هر دادگاه (سال ۱۹۵۵ الی ۲۰۰۲)

سال	دادگاه عالی	دادگاه ارشد	دادگاه بخش	دادگاه بدوی	جمع
۱۹۶۰	۲۰۷۴	۱۸۹۷۹	۳۴۱۵۸۸	۶۰۷۲۹۳	۹۷۰۱۳۴
۱۹۶۵	۲۳۵۴	۱۸۲۸۶	۳۹۹۸۷۹	۸۳۵۰۲۸	۱۲۵۵۵۴۷
۱۹۷۰	۲۰۵۴	۱۸۹۴۹	۴۴۷۴۴۴	۷۶۲۸۷۴	۱۲۳۱۳۲۱
۱۹۷۵	۲۰۶۳	۱۸۳۹۵	۴۳۰۹۱۱	۶۲۵۲۹۶	۱۰۷۶۶۶۵
۱۹۸۰	۲۱۸۷	۱۹۹۸۱	۵۶۹۳۴۵	۸۷۸۳۳۵	۱۴۶۹۸۴۸
۱۹۸۵	۲۷۹۰	۲۱۱۳۶	۷۵۹۷۲۹	۱۷۶۴۹۳۰	۲۵۴۸۵۸۵
۱۹۹۰	۳۱۰۹	۲۳۱۲۸	۶۱۱۴۶۶	۱۰۷۷۴۳۴	۱۷۱۵۱۹۳
۱۹۹۵	۴۲۱۹	۳۰۲۱۲	۸۶۸۷۵۶	۱۵۰۸۱۷۳	۲۴۱۱۳۶۰
۲۰۰۰	۶۴۷۶	۳۷۲۷۵	۱۱۶۱۴۹۸	۱۸۴۶۴۶۰	۳۰۵۱۷۰۹
۲۰۰۳	۶۸۵۴	۳۷۶۰۰	۱۳۵۴۶۹۱	۲۱۲۱۰۸۵	۳۵۲۰۵۰۰